

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/33/2023
Identifikačné číslo spisu:	3821202265
Dátum vydania rozhodnutia:	30.03.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Brňák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:3821202265.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne H. E., bývajúcej v J., ul. B. X/X, proti žalovanej U. E., bývajúcej v J. XXX/X, o neplatnosť závetu a vydanie vecí, vedenom na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 6C/15/2021, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 30. novembra 2022, sp. zn. 17Co/68/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 30. novembra 2022, č. k. 17Co/68/2022-121, potvrdil napadnutý rozsudok Okresného súdu Prievidza (ďalej aj „súd prvej inštancie“) zo 6. mája 2022, č. k. 6C/15/2021-88 (výrok I.), ktorým súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. O trovách odvolací súd rozhodol tak, že žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania (výrok II).

2. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) opravný prostriedok, ktorý podľa obsahu [§ 124 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)] posúdil Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako dovolanie.

3. Súd prvej inštancie výzvou z 27. januára 2023 okrem iného vyzval žalobkyňu na odstránenie väd podania z 19. januára 2023 a poučil ju, že v dovolacom konaní musí byť zastúpená advokátom a dovolanie, ako aj iné podania musia byť spísané advokátom. Výzva bola žalobkyni doručená dňa 6. februára 2023. Z obsahu spisu zároveň vyplýva, že žalobkyňa bola poučená o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci za účelom poskytnutia právnej pomoci (č. l. 19 spisu, doručka č. l. 21 spisu).

4. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané v stanovenej lehote (§

427 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť pre nesplnenie procesnej podmienky dovolacieho konania, ktorej nedostatok dovolací súd nemôže odstrániť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

5. Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za nekoná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

6. Z citovaných ustanovení vyplýva, že právna úprava civilného sporového konania účinná od 1. júla 2016 naďalej vyžaduje, aby bol dovolateľ (okrem prípadov, na ktoré sa vzťahuje § 429 ods. 2 CSP) zastúpený advokátom. Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy (navyše) požaduje, aby aj podané dovolanie bolo spísané advokátom.

7. Postup súdu prvej inštancie v prípade nesplnenia osobitnej podmienky dovolacieho konania (§ 429 ods. 1 CSP) upravuje § 436 ods. 1 CSP, podľa ktorého vtedy, keď má dovolanie vady podľa § 429 CSP a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 CSP poučený v odvolacom konaní, súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie väd a poučí ho o následkoch neodstránenia väd dovolania. Avšak súd prvej inštancie v zmysle § 436 ods. 1 CSP prihliada na existenciu vady dovolania spočívajúcej v nedostatku zastúpenia dovolateľa advokátom len v prípade absencie alebo nedostatočného poučenia dovolateľa odvolacím súdom. Teda možno zhrnúť, že spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania, a preto jej nedostatok musí byť odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. Uvedený postup však neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom. (bližšie pozri uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. decembra 2019, sp. zn. 4Cdo/190/2019, č. R 39/2020)

8. Z obsahu spisu predloženého najvyššiemu súdu na základe dovolania žalovanej vyplýva, že dovolanie spísala sama dovolateľka, ktorá nemá právnické vzdelanie. Dovolaním napadnutý rozsudok obsahuje riadne poučenie odvolacieho súdu o lehote na podanie dovolania, jeho náležitostiach i potrebe zastúpenia dovolateľa v dovolacom konaní (§ 393 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 429 CSP). Pričom najvyšší súd dáva do pozornosti, že postup súdu prvej inštancie, ktorým vyzval dovolateľku na odstránenie väd jej dovolania, nebol s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti správny.

9. Vzhľadom k tomu, že dovolateľka nie je v dovolacom konaní zastúpená tak, ako to vyžaduje ustanovenie § 429 ods. 1 CSP a zároveň nejde o žiadny z prípadov, na ktorý sa vzťahuje § 429 ods. 2 CSP, hoci bola o povinnom zastúpení v dovolacom konaní odvolacím súdom riadne poučená, najvyšší súd jej dovolanie odmietol podľa § 447 písm. e/ CSP pre nesplnenie podmienky dovolacieho konania bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

10. Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší súd odmietol dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. c/ CSP.

11. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku žalovanej na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

12. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.